

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Anykščiai

1981 m.

liepos

25 d.

Šeštadienis

Nr. 87 (4280)

Kaina 2 kap.

Eina nuo 1948 m.

Anykščių rajono pirmaujančių kombainininkų KREIPIMASIS

I VISUS RAJONO ŪKIŲ KOMBAINININKUS,
INŽINERINIUS-TECHNINIUS DARBUOTOJUS,
VISUS DERLIAUS NUĖMEJUS

Anykščių rajono laukuose bręsta 33.320 hektarų javų. Tai mūsų duona, pašaras gyvuliams, tai ūkių ekonomikos plėtoties pagrindas. Augindami šių metų derlių žemdirbiai įdėjo daug pastangų ir trūso. Tad derlių turime sudoroti be mažiausių nuostolių, iki paskutinio grūdo. Svarbiausias darbų frontas pjūtyje tenka kombainininkams. Nemažesnis darbas laukia automašinių vairuotojų, šiaudų dorojų, visų žemdirbių, nes nuo bendrų sutelktų pastangų priklausys būsimos duonos likimas.

Kiekvienam kombainui teks vidutiniškai nuimti apie 116 ha javų. Kad javų pjūtis įkarsčio dienas įsijungtų organizuotumas ir darbas, kiekviename ūkyje tikslinga taikyti Stavropolio krašto Ipatovo rajono žemdirbių sukauptą patirtį. Tam tikslui derliaus doravimo laikotarpiu reikia kuo organizuotiau ir efektyviau panaudoti rajono ūkiuose sudarytus technikos kompleksus, į kurių sudėtį įeina javų nuėmimo, grūdų transportavimo, šiaudų ir pelų tvarkymo, ražienų skutimo ir technikos aptarnavimo grandys.

Kviečiame visus rajono kombainininkus likusias iki javų pjūtis dienas ir valandas kuo racionaliau panaudoti galutinai kombainų paruošimui pjūčiai, jų užsandarinti, sureguliuoti ir išbandyti. Siekiame, kad kuo daugiau kombainų būtų pritaikyti darbui sudėtingomis sąlygomis.

Mes, rajono ūkių kombainininkai, įvertindami esamas galimybes ir siekdami kuo racionaliau panaudoti kiekvieną giedrą dieną ir valandą, tikimės javus nukirsti per 25–30 darbo dienų, pasieksime kombaino namais išdirbį ne mažesnį kaip 4,5–5 ha ir sutaupysime 5 procentus degalų.

Mes kreipiamės į ūkių automašinių vairuotojus, mechanizatorius, šiaudų tvarkytojus, grūdų sandėlių darbuotojus, remonto brigadų narius ir visus žemdirbius sutelkti pastangas kovoje už duoną, organizuotai, gerai užsandarintomis, uždengtomis transporto priemonėmis nuo kombainų grūdus suvežti į sandėlius, sparčiai presuoti šiaudus, laiku nuskusti ražienas, operatyviai šalinti kombainų gedimus, javų pjūtis darbyse laipyti kurį ir tepalus, naštai panaudoti techniką. Derliaus nuėmimo metu didesnę patirtį sukaupę kombainininkai — darbo veteranai kviečiami įsijungti į globotojų sąjungą.

Dorodami derlių, ruošdami pašarus, visus išskylančius sunkumus turime nugalėti savo žemdirbišku atkaklumu ir ūkiška nuovoka. Prisiminkime, kad tik sumanumas, išradingumas ir operatyvumas užtikrina darbų sėkmę.

Mes kviečiame ūkių agronomus, inžinerijos-technikos darbuotojus, ūkių vadovus padaryti viską, kas įmanoma, kad našiai ir rimtai dirbtų džiovyklos, valymo mašinų, transportas, kad laiku būtų pristatomi degalai ir tepalai, kad būtų sudarytos geros darbo ir buities sąlygos visiems derliaus dorotojams.

Kreipiamės į Rajoninio gamybinio susivienijimo darbuotojus, kad operatyviai suteiktų visokeriopą paramą šalinant kombainų gedimus, aprūpinant atsarginėmis dalimis, degalais ir tepalais. Kviečiame visus rajono žmonius, įstaigas, organizacijas kolektyvus, ūkių šefus suteikti visokeriopą paramą žemdirbiams. Prašome visus rajono moksleivius ateiti į pagalbą savo tėvams, vyresniesiems draugams.

Suprasdami, kokią reikšmę turi socialistinis lenktyniavimas, mes, rajono kombainininkai, įtemptomis darbymo dienomis aktyviai lenktyniausime tarpusavyje ir kviečiame visus žemdirbius, ūkių specialistus, visuomeninių organizacijų atstovus visokeriopai plėtoti socialistinio lenktyniavimo sąjungą, užtikrinti, kad kiekviename ūkyje pjūtyje dalyvaujančių žmonių darbo rezultatai būtų susumuojami kas savaitę, kad javų pjūtis pirmųjų trūšas atsispyndėtų stenduose ir kovos lapeliuose, o lenktyniavimo nugalėtojai būtų pageriami ir skatinami veiksmingomis moralinio ir materialinio skatinimo priemonėmis.

Į socialistinį lenktyniavimą derliaus nuėmimo metu mes, kaip ir ankstesniais metais, kviečiame įsijungti kaimyninio Rokiškio rajono kombainininkus ir visus žemdirbius.

Siekdami gausiomis darbo dovanomis pažymėti visuomeninio lenktyniavimo startą, visi dirbkime sutelkę jėgas, kūrybiškai, organizuotai. Laiku ir be nuostolių nuėmę derlių, mes padėsime sėkmingai įgyvendinti 1981 metų socialistinius įsipareigojimus, padėsime įgyvendinti TSKP XXVI suvažiavime numatytą didingą tolesnio šalies ekonominio vystymo programą.

Kreininimas priimtas Anykščių rajono kombainininkų pirmųjų sąskrydyje šių metų liepos 21 d.

„Palyginti su praėjusia vasara šieno atsargos Baltarusijoje padidintos keleta kartų. Užraugta 3,5 milijono tonų šieno — po dvi tonas kiekvienai karvei. Dviguobai sparčiai auga praėjusiais metais gaminami ir dehidratuoti pašarai, kuriuos naudojant numatyta iki minimumo sumažinti grūdų naudojimą pašarui.“

„TSRS Mokslo akademijos Sibiro skyriaus Augalų fiziologijos ir biochemijos instituto mokslininkai parengė pramoninės daržovių auginimo

elektra apšildomose plėviniuose šiltnamiuose technologijos pagrindus. Naudojant arkinius plėvinius šiltnamius žymiai pagerėja daržovių auginimo darbo sąlygos, beveik perpus sumažėja darbo sąnaudos ir tiek pat — produkcijos savikaina. Šildant orą kaloriferiais galima auginti agurkus ir pomidorus iki antrosios lapkričio dekados ir naudoti plėvinius šiltnamius 8 mėnesius.“

(TASS-ELTA)

Brandžių varpų, saulėtų dienų, kombainininkai

Žemdirbių savaitė įtempta ir svarbiu kiekvienas mėnuo, savaitė, diena. Kaip pameinam, nelengvai vyko gyvulių žiemojimas, nemaža rūpesčių kėlė pavasario darbymeis, įtemptai vyksla pašarų gamyba. Ir visgi pačiu atsakingiausiu ūkių žemdirbių metų triūsu nė kiek neperdedant vadiname derliaus doravimą.

Siemiet Anykščių rajono žemdirbiams teks nupjauti bemaž 36 tūkstančius hektarų grūdinių kultūrų ir daugiametį žolį. Į derlių brandinančius laukus išvažiuoja 316 kombainų, kiekvienam jų reikės vidutiniškai nukirsti po 116 hektarų javų. Krūvis didelis, juo labiau, kad keliamas uždavinys įsipareigojė užbaigti per 20–25 dienas. Pasiekti šį tikslą, jog, norint sėkmingai tęsti duotą žodį, kiekvienam javakirčiui kasdien prišies nupjauti ne mažiau 5,5 hektaro.

Tikslu aptarti pagrindinius derliaus nuėmėjams išskylančius uždavinius, praėjusį antadienį „Lenino keliu“ kolūkyje vyko tradicinio rajono javakirčių sąskrydis. Renginyje taip pat dalyvavo ūkių vadovai, pirminių partinių organizacijų sekretoriai, vyriausieji agronomai, inžinieriai, atsakingi rajono partiniai bei tarnybiniai darbuotojai, žemės ūkio aptarnaujančių organizacijų vadovai.

Kain pažinti su šiuo tikslu pradedant rajono LDT vėdomojo komiteto pirmininkas A. Budavičius, labai svarbu, kad nuo pirmųjų derliaus nuėmimo dienų būtų pasiektas maksimalus kombainų darbo našumas. Ir vis tik, nors iki pastarojo mėto šiandien jau yra paruošta 96 proc. kombainų, tačiau tinkamo jų užsandarinimo, aprūpinimo papildomais prietaisais bei įrengimais darbai atskiruose ūkiuose vyksta nepatenkinamai. Tuos klausimus operatyviau būtina

spręsti „Ateities“, Skiemonių, „Vienybės“, Cerniachovskio, „Puntuko“ kolūkių šeiminiams. Kol kas dar nė vieno kombaino su padidinto pravažumo priemonėmis neturi „Pirmyn į komunizmą“, „Svyturio“ kolūkiai.

Derliaus nuėmimo sėkmė priklauso nuo organizacinio darbo lygio. — savo pranešime akcentavo rajono žemės ūkio valdybos viršininkas A. Dačiulis.

Tam reikalui visuose rajono ūkiuose sudaryti derliaus nuėmimo kompleksai, į kurių sudėtį įeina 145 grandys. Suprantama, kad sėkmingas kombainų darbas daug priklauso nuo to, kaip bus organizuojamas grūdų pervežimas. Manoma, kad grūdų transportavimo darbuose dirbs daugiau kaip 400 automašinių, talkon ateis ir ūkių šefai. Šiandien itin svarbu, kad visos transporto priemonės būtų tinkamai paruoštos darbui, gerai užsandarintos, aprūpintos kibirkščių gesintuvais. Trūkstant automašinių, būtina darbu paruošti traktorines priekabas.

Yra tikimybė, kad šių metų sąlygomis rajono kombainininkai per dieną gali prikulti iki 2500–2700 tonų grūdų. Taigi nemažiau aktualu, jog be priekaištų dirbtų grūdų džiovinimo priemonės. Tas pats pasakytina ir apie grūdų valymo mašinas. Dar prieš pradedant nuimti derlių, reikia patikrinti, kaip paruoštos produkcijai priimti ir laikyti vietas. Vienu iš svarbiausių barų taipogi derėtų laikyti derliaus apskaitą. Derliaus nuėmimo sparta ir kokybė didelę dalimi priklauso nuo tinkamai sutvarkyto darbo apmokėjimo, maitinimo, skatinimo bei socialistinio lenktyniavimo organizavimo. Darbo apmokėjimo tvarka kombainininkams lieka ta pati, kuo ir ankstesniais metais. Visų kategori-

jų ūkių kombainininkams bus mokama už prikultas tonas, be to, atsižvelgiant į derlinumą, baro ilgį, darbo kokybę. Už labai gerą triušą leidžiama mokėti iki 40 proc. atlyginimo premijinį priedą. Kiekviename ūkyje, nustatant išdirbio normas ir išvedant įkainius, reikia atsižvelgti į konkretias vietas sąlygas: javų išgulimą, pikžolėtumą, drėgnumą.

Javų pjūtis rajono ūkiuose jau prasidėjo. — toliau pasibėjęs rajono žemės ūkio valdybos viršininkas A. Dačiulis. — Kad darbyse būtų iškilę klausimai bei problemos būtų sprendžiamos sklandžiai ir operatyviai, rajone yra sudarytas derliaus nuėmimo organizavimo štabas. Kad derliaus nuėmimo eiga, pirmųjų patyrimas būtų dalykiškai nušviečiamas rajoninėje spaudoje, sudarytas spaudos centras. Visuose ūkiuose sudarytos spaudos grupės.

Derliaus nuėmimo kampanijoje turi aktyviai dalyvauti kiekviena visuomeninė organizacija. Ypatinę dėmesį dera skirti socialistinio lenktyniavimo eigai, jo rezultatų susumavimui. Visi rajono kombainininkai prisiėmė socialistinius įsipareigojimus, su savo kolegomis pasirašė tarpusavio lenktyniavimo sutartis. Būtina užtikrinti, kad lenktynių rezultatai būtų susumuojami kiekvieną dieną, o rajone sumuojami kas savaitę, nugalėtojus skatinant moraliai ir materialiai. Rajono pjūtis nugalėtojams bus išduotos naskyros lengviems automobiliams išgyti, paskirti turistiniai kelioniniai.

Šiomis dienomis prasideda masinė įvairių patalų atsakingiausias darbas teks javakirčiams. Džiugu, kad jau 22 karta derlių imti ruošiasi Stakčūnų rajono ūkių kombainininkas V. Strunevičius. Veteranas ir siemiet

įsipareigojo prikulti 450 tonų grūdų. Septynioliką pjūtį pasitinka „Vienybės“ kolūkių kombainininkas M. Ciukšys. Prityrusių, didelę darbo patirtį sukaupusių javakirčių sąrašą galima tęsti ir toliau. Greta veteranų, į laukus išvažiuos 19 jaunų kombainininkų. Jau tradicija, kad jauniems mechanizatoriams paskiriamąi globotojai. Reikia manyti, išimtinį nebūsi ir šie metai. Dalykiškai, o kartais ir tėviskas palvūsi vyresniojo darbo draugo patarimas padės jaunimui greičiau įgauti darbo įgūdžių, greičiau įsitvirtinti gausioje ir darbiškoje rajono mechanizatorių šeimoje.

Derliaus nuėmimo darbų sukūryje svarbų pasiekti, kad kiekvienas darbuotojas, baro vadovas, specialistas žinotų savo vietą, kur jis yra reikalingiausias, naudingiausias. Kasdieniniai operatyvūs pasitarimai visuose ūkiuose turi būti dalykiški ir trumpi.

Iš sąskrydžio triūšos drg. A. Dačiulis kreipėsi į renginyje dalyvaujančius rajono aplinkinių tarybų pirmininkus, kviesdamas, kad į derliaus nuėmimo darbus aktyviau įsijungtų deputatų Tarybos.

Apie pasirodymą pirmųjų visuomeninio lenktyniavimo metų pūčiai mintimis pasidalino Stakčūnų rajono ūkio direktorius J. Janyšius, „Gimtosios žemės“ kolūkių vyr. agronomė S. Kauspėdienė, „Vienybės“ kolūkių kombainininkas M. Ciukšys, „Gintaro“ kolūkių pirminės partinės organizacijos sekretorius V. Krasauskas, Elmininkų bandymų stoties vyr. mokslinis bendradarbis, žemės ūkio mokslų kandidatas J. Mikalajūnas ir kiti.

Sąskrydyje dalyvavo ir kalbėjo LKP Anykščių RK antrasis sekretorius D. Grabovas. Buvo priimtas pirmaujančių Anykščių rajono kombainininkų kreipimasis į visus javakirčius bei derliaus dorotojus.

„K. d.“ inf.

Moksleiviai talkininkavo žemdirbiams

Jau kelinti metai „Gintaro“ kolūkių žemdirbiai palaiško glaudžius ryšius su Vilniaus 41-osios ir Anykščių II-osios vidurinių mokyklų kolektyvais. Šių mokyklų moksleiviai vasaros atostogų metu organizuoja „Gintaro“ kolūkyje darbo ir poilsio stovyklas, padeda kolūkiečiams ruošti pašarus, atlikti kitus svarbius darbus. Didelę pagalbą moksleiviams ūkiui suteikė šiais metais dorojant pirmųjų XI-ojo penkmečio metų derlių. Vilniečiai suvežė 300 tonų šieno, ravėjo daržus, ruošė žiemojimui gyvulinkystės fermas, atliko daug kitų svarbių darbų.

Su dideliu nekantrumu

„Gintaro“ kolūkių žemdirbiai laukė Anykščių II-os vidurinės mokyklos moksleivių, kurių darbinė veikla visuomet pasižymi dideliu organizuotumu ir sparta. Praėjusiais metais šios mokyklos darbo ir poilsio stovyklai rajone buvo pritaikyta pirmoji vieta. Ir šiais metais nuo pat pirmųjų darbo dienų Anykščių II-os vidurinės mokyklos jaunieji entuziastai, vadovaujami natvūsio vadovo mokytojo Juozo Pakalnio, ne tik sąžiningai ir kruopščiai dirbo kolūkių laukuose, bet ir išvystė plačią visuomeninę veiklą. Jie su ūkio sportininkais rengė varžybas, tvarkė Pienionių parką, suorganiza-

vo susitikimą su žemės ūkio specialistais, ruošdavo turinigus teminius ir poilsio vakarus.

Vilniaus 41-osios ir Anykščių II-os vidurinių mokyklų darbo ir poilsio stovyklos baigė savo darbą, nebeįveikė vėlavimo, moksleiviai, kuniai išsūžė, grįžo į namus. Tačiau „Gintaro“ kolūkių žemdirbiai dar ilgai prisimins jaunuosius talkininkus, kurių sąžiningas darbas ir visuomeninė veikla paliko gilius įspūdžius žemdirbių širdyse.

Vytautas Krasauskas „Gintaro“ kolūkių pirmininko pavaduotojas politiniams masiniam darbui

„Kubaneje javus pjauja ir kulia daugiau kaip 1200 derliaus nuėmimo ir transportavimo kompleksų bei būrių. Įgulos dirba dviem pamainomis. Kubaniečiai turi nupjauti ir iškulti beveik du milijonus hektarų javų ir grūdinių ankštinių kultūrų.“

VYSTANT SOCIALISTINĮ LENKTYNIAVIMĄ

Vienuliktas penkmetis — tai naujas etapas, vykdamas ligalaidę partijos kursą socialinio ekonominio vystymo, materialinės-techninės komunizmo bazės kūrimui. Svarbiausias penkmečio uždavinys — liaudies materialinio ir kultūrinio gyvenimo lygio kėlimas.

TSKP XXVI suvažiavimo nutarimuose daug dėmesio skiriama aptarnavimo sferos darbu gerinti, numatoma žymiai pakelti prekybinį gyventojų aptarnavimo lygį, visokeriopai plėsti ir tobulinti prekybos formas.

Socialistinis lenktyniavimas — labai svarbus veiksnys, kviečias darbo žmones didinti darbo efektyvumą, gerinti kokybę.

Dešimtmatis penkmetis, o taip pat naujojo penkmečio pradžia buvo gana sėkminga rajono kooperatininkams. Praėjusiam penkmetyje ne kartą buvome respublikoje socialistinio lenktyniavimo nugalėtojų gretose. Per penkmetį 6 kartus mūsų kolektyvui buvo paskirta respublikos ir rajono pereinamoji Raudonoji vėliava, 6 kartus buvome apdovanoti Lietkoopsąjungos valdybos garbės raštais ir piniginėmis premijomis.

Vienuliktąjį penkmetį pradėjome taip pat gana sėk-

mingai. Už XI penkmečio pirmųjų metų I ketvirčio Rajkoopsąjungos darbuotojų kolektyvui paskirtas Lietkoopsąjungos valdybos ir Respublikinio profsąjungos komiteto garbės raštas Rajono prekybininkų socialistiniame lenktyniavime dalyvauja visi kooperacijos darbuotojai. Lenktyniavimas vyksta tarp Rajkoopsąjungos įmonių, vartotojų kooperatyvų, tarp parduotuvių, valgyklų, sandėlių, o kolektyvuose — tarp atskirų darbuotojų.

Tarp stambesnių padalinių įmonių ir vartotojų kooperatyvų rezultatai susumuojami kas ketvirtį, o tarp parduotuvių, valgyklų — kas mėnesį. Visose parduotuvėse specialiose lentelėse atžymi-mas tarpusavyje lenktyniaujančių parduotuvių socialistinių įsipareigojimų bei darbo planų vykdymas. Tokia vieša kolektyvų darbo rodiklių analizė skatina dirbti stipriau, sąžiningiau. Susumavus š. m. II ketvirčio ūkinės veiklos rezultatus, geriausiu tarp vartotojų kooperatyvų pripažintas Troškūnų vartotojų kooperatyvo kolektyvas, tarp įmonių — nugalėtoju pripažintas Prekybinės bazės darbuotojų kolektyvas. Jiems įteiktos pereinamosios raudonosios vėliavos ir pinig-

inės premijos.

Siame ketvirtyje geriausios prekybos darbuotojos vardą iškovojo Prekybos centro universalinės parduotuvės avalynės skyriaus vedėja Gailutė Puzinienė, geriausios virėjos — restorano „Puntukas“ vyr. virėja Aldona Malinauskienė. Geriausia jaunąja pardavėja pripažinta Prekybos centro ūkininkų prekių parduotuvės pardavėja komjaunulė Dalia Kaulinienė, o geriausia jaunąja visuomeninio maitinimo darbuotoja — restorano virėja Laima Navickaitė.

Rajkoopsąjungos sistemoje išvystytas socialistinis lenktyniavimas už komunistinę pažūrą į darbą. Kasmet į šią lenktyniavimo formą įsijungia vis daugiau darbuotojų. Šiais metais joje dalyvauja 447 darbuotojai, iš jų 195 komunistinio darbo spartuoliai, 59 brigados, kovojančios už komunistinio darbo brigados vadą, iš jų 35-ioms suteiktas šis vardas. Jau šiais metais komunistinio darbo spartuolio vardas suteiktas Prekybinės bazės vairotojai V. Jasikonui, Prekybos centro pardavėjai M. Laurikainen, duonos kepėjai Aldonai Dzienuitei, Troškūnų vartotojų kooperatyvo pardavėjai J. Bakanauskienėi ir kitiems.

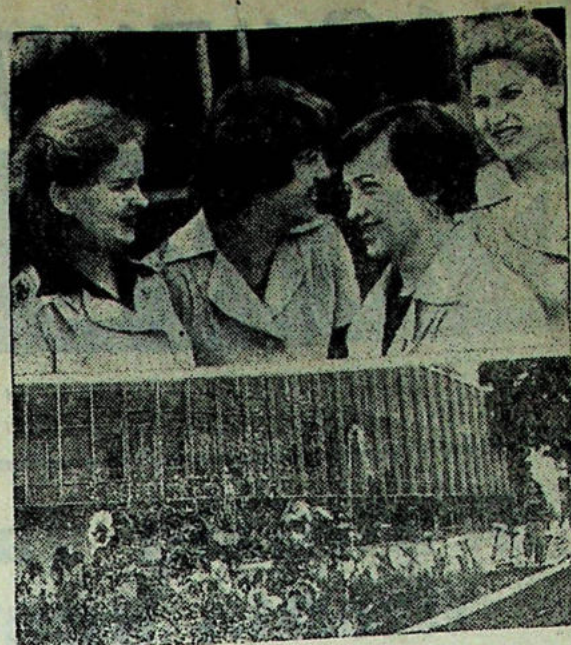
Socialistinis lenktyniavimas išvystytas ne tik Rajkoopsąjungos sistemos viduje bet ir su kitų rajonų prekybininkais. Lenktyniaujame su Baltarusijos TSR Mogilovo rajono, Latvijos TSR Maduonos rajono ir Rokiškio rajono kooperatininkais. Rezultatus susumuojame kiekvieną ketvirtį, o metinius rezultatus sumuojame išvykdami vieną pas kitus.

Šiais metais mūsų rajone lankėsi Latvijos TSR Maduonos rajkoopsąjungos atstovai, susitikimo metu latviai susipažino su rajono prekybos tinklu.

Socialistinis lenktyniavimas prekybos sistemoje įgauna vis platesnį mastą, ieškoma naujų lenktyniavimo formų ir metodų. Rajono kooperatininkai su nauja energija pasiryžę kovoti už tolesnį vartotojų kooperacijos suklestėjimą, nukreipdami visas jėgas ir žinias sėkmingam TSKP XXVI suvažiavimo nutarimų įgyvendinimui.

V. Grigaitė

Rajkoopsąjungos organizacinio-masinio darbo instruktorė

Apie dešimt milijonų žmonių dirba šalies prekybos sistemoje. Partija ir vyriausybė skiria didelį dėmesį prekybos ir visuomeninio maitinimo vystymui. Tai patvirtina TSKP XXVI suvažiavimo priimta plati socialinio vystymo ir liaudies gerovės kėlimo programa. Vienuo-liktame penkmetyje bus nuolat plečiamas prekybos tinklas, stiprinama jo materialinė-techninė bazė, tobulinama prekybos valdymo sistema. Bus glaudesni priemonės, žemės ūkio ir prekybinių organizacijų ekonominiai ryšiai.

Daug dėmesio bus skiriama universalių, universalių ir stambių prekybos centrų sukūrimui.

Stavropolio krašto rajono centre Georgijevske neseniai atvėrė duris naujas universalmagas. Sešiolika jo sekcijų siūlo pirkėjams platų vartojimo prekes.

NUOTRAUOSE: pardavėjų komjaunimo-jaunimo brigada (iš kairės į dešinę) N. Murašova, T. Mosejenka, V. Gordijanka, I. Temčanka; naujasis universalmagas.

K. Tarusovo (TASS-o) nuotr.

Llepos 26-oji — TSRS Karinio jūrų laivyno diena

TAIKAUS DARBO SARGYBINIAI

TSRS karinis jūrų laivynas — liaudies pasididžiavimas. Jis įrašė nemažą ryškių puslapių į Tėvynės istoriją ir šiandien budriai stovi tarybinių žmonių, kuriančių komunistinę visuomenę, taikaus darbo sargyboje.

Tarybinio karinio jūrų laivyno šlovingas kelias glaudžiai susijęs su V. Lenino vardu. Jis stovėjo prie jo kūrimo ištakų. Jo priesakas karinės srityje įgyvendina Komunistų partiją. Kautynėse su interventų ir kontrrevoliucinėmis jėgomis drauge su

Raudonosios Armijos karjais jūreiviai didvyriškai gynė Spalio iškovojo.

Didžiuliu indėliu TSRS karinis jūrų laivynas prisidėjo triuškinant vokiečių fašistinius grobikus Didžiajame Tėvynės kare.

Pokario metais TSRS karinis jūrų laivynas tapo kokybiškai naujas, okeaninis, raketinis, branduolinis. Partijos valia, liaudies pasiaukojamų darbu jis buvo sukurta per trumpą laiką. Jame įkūnyti naujausi mokslų ir technikos pasiekimai,

mūsų Tėvynės kovinio ekonominio potencialo galia. Jis pajėgus spręsti ne tik operatyvius taktinius, bet ir strateginius uždavinius bet kuriame Pasaulinio vandenyno rajone.

TSRS karinis jūrų laivynas apginkluotas galinga ir tobula kovine technika. Tačiau didžiausias mūsų Karinio jūrų laivyno turtas — tai žmonės, išauklėti Komunistų partijos, pasiaukojamai ištikimi jos idealams.

ir skyriuose daugėja karių pirmūnų, tobulai valdančių galingą techniką, puikiai atliekančių kovines mokomąsias užduotis.

NUOTRAUKE: laivo „Slavnyj“ kovinės ir politinės parengties žymūnai. Iš kairės į deš-

nę — laivo partinės organizacijos sekretorius mičmanas Jurijus Zimirovas kalbasi su komjaunuoliu jūreiviu Viktoru Kuzminu ir Vladimiru Objedkovu.

N. Akimovo (TASS-o) nuotr.

KODĖL MAŽEJA PRIMILŽIAI GANIAVOS METU

TSKP XXVI suvažiavimo patvirtintose Pagrindinėse ekonominio ir socialinio vystymo kryptyse mūsų respublikai numatytos didelės gyvulininkystės produktų gamybos ir supirkimo užduotys, kurių įvykdymas reikalauja kuo didžiausio atkaklumo, iniciatyvos ir lankstumo panaudojant visus esamus rezervus. Kaip žinoma: didžiausi sunkumai, su kuriais susiduriame gyvulininkystėje, susiję su pašarų stoka, pablogėjusiomis klimatinėmis sąlygomis. Bet ir čia, žiūrėk, tas pats rajonas, tos pačios sąlygos, o vienas ūkis pakankamai apsirūpina pašarais, laiku prisidžiovina šieno, pasigamina žolės milijų, kapojų, geros kokybės šienainio, tuo tarpu kitas — šienapjūtę suvėlina, iš peraugusios žolės gamina šieno miltus.

Produktivių karvių racione maisto medžiagų turi būti pakankamai, tuo tarpu neretai ūkiuose racionali dar sudaromi neapgalvotai. Kai kur daugoka koncentratų skiriama bebaigiantiems užtrūkti karvėms, o šviežiapienių, ypač pirmaveršių, racionuose jų trūksta. Versingos telyčios kai kur prastai prižiūrimos, joms skiriamos blogesnės ganyklos vasarą ir mažoka pašaro žiemą.

Kai versingų karvių racione trūksta jodo, kobalto, vario, cinko, mangano bei kitų mikroelementų, sutrinka medžiagų apykaita. Tokių karvių verseliai gimsta, silpni, blogai auga. Labai silpnus verselius atveda karvės ir telyčios, šertos pašarais, nesubalansuotais pagal baltymus, angliavandenius, kalcį ir fosforą. Pirmaujančiuose ūkiuose išitikinta, jog jei bent paskutiname versingumo periode karvės ir telyčios šeriamos pagal mokslo rekomendacijas, neduodant siloso ir blogos kokybės pašarų, tai tinkamai laikomas prieauglis būna sveikas.

Kad nemažėtų bandų produktivumas, turime pirmiausia tinkamai išauginti veislines telyčias. Norėdami turėti sveiką, produktyvų gyvulį, juo pradėdami rūpintis dar negimus. Ganiavos laikotarpiu, antroje versingumo pusėje, karvės bei telyčios reikėtų papildomai šerti žaliais pašarais, o nesant tam galimybių, bent ganyti geresnėse ganyklose. Nereikia pamiršti, kad antroje ganiavos pusėje žolė mažiau baltyminga, negu ganiavos pradžioje, todėl būtinas papildomas šėrimas koncentruotais pašarais ne tik melžiamoms karvėms, bet ir veisliniam prieaugliui. Blogai šeriama, užskurdusi telyčia niekuomet netaps produktyvia pirmaverše. Ganyklose karvės bei versingos telyčios turi būti gerai aprūpintos vandeniu ir laizomąja druska.

Gerai, kad ganyklose taikomas porcijinis ganymas, tačiau kartais žolės porcijos atskiriamos per daug retai. Kai žolė didelė, reikia ją skirti mažesnėmis porcijomis, per dieną 4—5 kartus perkelti užtvartą. Žinoma, neįtektų gyvulių ganyti peraugusioje žolėje, jeigu laiku jos perteklius būtų buvęs nu-pjautas, o likučiai nušienauti.

Per mažai daugelyje ūkių skiriama dėmesio veisliniam prieaugliui, ką akivaizdžiai rodo vis mažėjantys jo prie-svoriai bei pirmaveršių pirmo apsiavėjimo amžiaus pailgėjimas. Pats ekonomiškiausias mūsų respublikos sąlygomis telyčių versėjimo-si amžius yra 25—27 mėn. Tuo tarpu daugelyje ūkių jos versiuojasi 30 mėn. amžiaus, o kai kur — 35—36 mėn. Viso to priežastis — ekstensyvus prieauglio auginimas. Telyčia kerginama 360—

400 kg svorio. Intensyviai auginant, šis svoris pasiekiamas per 16—18 mėnesių. Gi blogai auginama telyčia tokiame amžiuje nesveria nė 350 kg, todėl jos apseklintumas būna žymiai pavėluotas.

Vienas iš svarbiausių uždavinių gyvulininkystėje — tai tinkamai išlaikyti ir panaudoti veislinius gyvulius, jų palikuonis. Deja, bando-se produktyvių karvių amžius trumpėja. Paanalizavus karvių paskirstymą į grupes pagal pieningumą, matyti, kad daugelyje ūkių per paskutiniuosius metus sumažėja karvių skaičius toje grupėje, kur pirmelžiamą daugiau kaip 15 kg pieno per parą, o padidėjo grupėje nuo 5 iki 15 kg. Viso to priežastis — kad išbrokuojamų karvių tarpe daugiausia būna produktivių vyresnių amžiaus karvių. Žinoma, kad pieningiausios karvės būna 3—5 laktacijos, o neretai jos išbrokuojamos jau 2—3 laktacijos. Produktivių gyvulių amžių trumpina ne vien nepakankamas šėrimas, bet ir priežiūros stoka, kai kurių melžėjų darbo klaidos, vėlinarinės tarnybos aplaidumas. O pirmaveršes, nors ir mažo produktivumo, selekcininkai dažkodėl vengia brokuoti. Vidutiniškai bandos atnaujinimui tikslinga kasmet įvesti apie 30 procentų pirmaveršių. Tais ir daroma daugelyje ūkių. Nereikėtų vengti į banda įvesti kiek galima daugiau pirmaveršių, tam, kad po 90 laktacijos dienu mažai pieningas galima būtų išbrokuoti. Jei šviežianė pirmaveršė antrame trečiame laktacijos mėnesyje duoda pieno mažiau, kaip 10 kg per parą, tai nėra ko tikėtis, kad antroje laktacijoje ji būtų pieningesnė.

Nelė Gaidžiūnienė
Žemės ūkio mokslų kandidatė

KOLEKTYVINIS DARBAS

Iš neišsenkančios versmės

Pirmoji knyga... Tai susitikimas su ateinančiu į literatūrą, pirmoji pažintis su autoriumi, jo kūryba. Kasmet pasirodo nauji prozininkų, poetų vardai, ir dauguma jų debiutuoja naujais kūriniams, savitai, įtaigiai nuakamba debiutantų žodis. Prie jų, turinčių savo matymo kampą į mus supančią tikrovę, gebančių ją meniškai įprasinti, reikia priskirti ir Kęstutį Arlauską, daugelį anksčiau pažįstamą iš mūsų laikraščio literatūrinuose puslapiuose snausdinamų apsakymų, šiemet nužiuoginusį ką tik išėjusia savo pirmąja knyga „Užtvanka“. Pedagoginio darbo krūvis, literatūrinės aplinkos sloša, asmenybę niveliuojanti kasdienybė... Tokie pavojai tyko, nuslopina ne vieno natūralio dirbti mokyklon filologo, literato talentą, ir tik patys atkakliausi, ištvėrinčiausi sugeba likti ištikimais savo svajonei, net ir nelengvomis aplinkybėmis neužgesinti kūrybinės ugnelės. Nedaug priskaičiuotume rajonų literatų, iškopusių iki pirmos knygos, tapusių rašytojais. Taigi, Kęstutis Arlauskas debiutuoja — tai maloni išimtis. Džiugina ir tai, kad pagaliau anykštiečioje padangėje pasirodė naujas prozininkas.

Kęstutis Arlauskas apsakymams būdingas vaizdas pasakojimo stilius, švelni ironija, sodri detalė, padedanti atskleisti veikėjų charakterius, sukurti nuotaiką. Tuo autorius patraukia skaitytojo dėmesį, įveda jį į savo pasaulį, savo atmosferą. Skaitant knygą, atgija apsakymų veikėjai, kaimo, miestelių žmonės su savo džiaugsmais ir rūpesčiais, su juos išbandančiomis įvairiomis situacijomis. Matosi, kad autorius gerai pažįsta vaizduojamus objektus, tą aplinką,

o gyvenimiška patirtis, literatūrinė kultūra, pastabus žvilgsnis įgalina tikrovę susieti su menine tiesa, tapybiškas gamtovaizdis, gyvas dialogas, vidinis monologas, išieškota autorinė charakteristika, tipažą nusakantis lakoniškas štrichas — ištisas mokamai panaudotų literatūrinių priemonių arsenalas padeda sukurti įsidėmėtinus paveikslus, suartina skaitytoją su sudėtingais paprastų žmonių gyvenimais. Nenuomarama Jucas, vežėjas Aleksas, džiovininkas Karolis, išdaigininkas Treciukas, keistuoelis Alius, vyrams nenusiėdžianti Morta, tėvukas Sakumas... Kiekvieno apsakymo

NAUJOJO

veikėjas spalvingas, auro rias nupieštas su meile žmogui, siekiant perteikti jo nuotaikas, atskleisti gerąsias savybes.

Skaitant Kęstutis Arlauskos apsakymų knygą, krinta į akis ir dar vienas jo, kaip jauno rašytojo, sveikintinas bruožas. Autorius savo kūrybai temų, siužetų ieško liaudies gyvenime, iš netolimos praeities ir šiandienos. Ir tie autoriaus sutikti, perprasti herojai, tapę apsakymų personažais, tai neišsenkanti kūrybos versmė, patikimas atspirties taškas tolimam skrydžiui į literatūros platumas.

Pirmoji Kęstutis Arlauskos apsakymų knyga „Užtvanka“ teikia vilčių, kad sulauksime dar brandesnių, dar sodresnių jo prozos kūrinių. Juo labiau, kad ant leidyklos redaktoriaus stalo guli jau ir antra autoriaus knyga — apysaka, novelių apysaka, apsakymai.

Norisi tikėti, kad šalia pirmos su artojiška kantrybe, ištvėrme literatūros baruose išvartotos vagos, nusidrieks ir kitos vagos, kad skaitytojus pradžiugins naujos mūsų gyvenimą atspindinčios, meniškai įtaigios savo raiškiu debiutu į rašytojų gretas stojančio Kęstutis Arlauskos knygos.

V. Giedrys

VYTAUTAS VITKONAS

Išeisiu vakarą, išeisiu vasarą

Išeisiu vakarą, išeisiu vasarą
Vėl vakarą tylų išeisiu į aikštę.
Ir laikrodinis muš. Jo klausės rudinės —
Sių gatvių tiesėjai. Revoliucija čia

Carus, kunigaikščius nuo sostų auksuotą
Nukėlė, o pergalė pro stoglangius aukštų
Jau žvelgė, ir mokėsi žmonės vis rašto,
Ir laikas didysis iš kiemų išbėgo...

Vėl kirvis likimo kraupus viršum visko
Kabojo. O šūviai girdėti buvo rugiuos.
Ne kartą čia pergalė ir tolo, ir artėjo.
Ir švietė ji laimės žiburiu,
O akys mažytį paukštelį glostė.

Tos priemiesčio lūšnos gilyn vis į žemę,
Ir šventės čia niūrios, nelinksmos.
Krantinėje ponų sugulovės gėrėjosi
Puota, kur parduota buvo tėvynė.

Bet vandenys upių vis plaukė, nerimo
Kvepėjo skiedrynai kūleliais. Ziemą,
Ruduo... Taip čia viskas greit keitės.

Karveliai, mėnulis, žibintas virš miesto...
Vėl vasarą, obuolį šiltą nuskynęs,
Išeisiu į kiemą tarp medžių ir mūrų.
Tylėsiu, kalbėsiu ir praeitį sunkią
Nešiuosi delne ir širdy, ir minty. Vėjo žiedą
Gėlėlė iškels vėl į aukštį, į dangų.

Diena duos man įsakų didelę krūvą.

Aš gaudysiu šviesą, kai lėks ji per aikštę.
Krūtinėj platu bus lyg puslapy knygos:

Ten viskas ne sapnas, — paveikslas tikrovės
Ne rojus, — tėvynė tėva ir mana.

PASLAPTIS

Balta žiema per Lietuvą —
Per lygumą ir kalną.
O jei dabar nulėktume,
Kur upeliukai šnekūs alma...

Bet kam?.. Per sniego patalą
Taip minkštą, taip žaismingą ženglį
Pušies kankorėžį aš pakeliu
Kaip talismaną ar likimo ženklą.

Ak, Lietuva — vaikystės pasaka, —
Sugrįšime į tavo žiemą.
Tik niekam nesakyk, nepasakok...
Tokia gera, tokia graži mums.

BŪK VISADA

Tu būk visada ir graži, ir jauna —
Kaip debesys šiltą pavasario rytą,
Kaip žydinti soduos rugsėjo šalna,
Kaip žodis, kuris tartum paukštis išskrido

Iš lizdo — palaimintas mūsų, visų.
Juo jausmą tauriausią gali pavadinti.
Žinok, man dažnai neramu ir baisu,
Kai šviečia už lango neono žibintas.

Klausausi lietaus, o aplinkui tylu.
Virš upių sau vaikščioja medžiai ir žolės.
Ir tėvo sode tarp melsvų avilių
Skardena mūs metai mažyčiai, nutolę.

Iš didelio lauko ateina diena.
Nurimsta lietus, ir žibintas užgesta.
Tik stovi štai tu ir graži, ir jauna,
Atnešusi džiaugsmą, įveikusi klaidą.

VORUTĄ, APLANKIUS

Saujon tu paimki kaukolės dulsius
Ir patenkink norą, paširdžiuos kur plasta.

Praregėjimo kaina tokia didžiulė.
Karsto lentos pavirto į nleką,
Amžiai kerštą it ugnį užpylė.

Kalno šlaitą gniaužia skambantis pušynas.
Vėlinas naktis. Kur jai skubėt...
Čia pasaulis ir platus, ir aiškus.

Kalbą išgirsti, — ji iš toli atsklinda, —
Pajunti jos net kvapą, kai mama

Saukia vaikas mažas per gausybę metų.

E. NAVICKAITĖ

KĄ PRISIMINĖ SENELIS

Ten, toli, žaliuoja bekras-
tė rugių jūra. Senis Stepo-
nas pasižiūri į ją ir susimąs-
to. Prisimena Steponas, koks
buvo šis laukas seniau.

— Seneli, aš jau noriu
eiti namo! — pradeda zyzti
Arūnėlis. — Seneli, ar tu
girdi?

— Taip, mažyl! — pabun-
da iš prisiminimų senis ir,
paėmęs už rankutės berniuką,
eina namo, palikdamas
žalią javų jūrą, prisimintą
jaunystę.

— Stepai, kelkis, kelkis
greičiau! Degam! — nesavu
balsu suriko Albina.

Išsigandę vaikai susigūžę
sėdėjo ant krosnies ir nesu-
prato, kas čia dedasi. Ugnis
apglobė jau ne tik sienas,
bet, sparčiai pakilusi aukš-
tytyn, palietė stogą. Dangus
nusidažė skaisčiai raudona
spalva. Visi, kas tik pamatė
ugnies liežuvius, puolė pro
duris ir bėgo į tą pusę.

— Bene Matijošių troba
dega! — šūktelėjo vieni ki-
tiems.

Stepas, visas išraudęs,
laktė nuo šulinio iki trobos,
pištė ant liepsnojančių tro-
besių vandenį. Subėgė kai-
mynai irgi skubėjo į pagal-
bą. Kas kibirą, o kas net ku-
biliuką prisipylęs liejo ant
gryčios.

Liepsna pradėjo blėsti, vir-
šum Matijošių trobos pakilo
dūmų debesys.

— Ir už ką mus taip die-
vas nubaudė? — net už-
springdama raudėjo Albina.

Stepas stovėjo tiesus, žiū-
rėjo į smilkstančius degė-
sius. Jis suprato, kad „anie“
savo pažadą ištesėjo. „Lieps-
nos tavo gryčia, pleškės, jei
traktoriaus vairą rankose lai-
kysi!“ — skambėjo Stepo au-
syse.

Ne, niekas jo neatbaidys
nuo kolūkio, nuo žemės. Jis
arė žemę ir arš. Juk žemė —
molina. Ir mes visi jos vai-

kai. Tai ji pašaukė gyventi,
dirbti, mylėti. Žemė šventa.

— Saugok vaikus, o man
į darbą laikas, — ramiai bal-
su prašneka Stepas.

— Troba sudegė, vaikai al-
kani, o jam tik traktorius
rūpi! — šaukia Albina.

Nesupranta ji, kad ne trak-
torius rūpi Steponui, o žė-
mė. Žemė, kurioje rytoj birs
auksiniai kolūkio grūdai.

Jis užsiveda traktorių ir
pradeda arli. Lengvai, tarsi
dangaus debesys, gula iš-
versta žemė. Ji kvepia miš-
ku, upe, paukščiais, pieva,
gyvenimu...

Sioje žmėje išdygs dai-
gas. Duonos daigas! Jis
stiebsis į saulę, į vėją, brės.
Išaugs į aukštą ir stiprią
varpą. Bus duonos, skanios,
kvapnios, kuri neša laimę.

Staiga šūvis... Steponas
pajunta deginantį skausmą
nugaroje. Paskui skausmas
pranvksa, atsiranda tik kaž-
koks keistas šilumas. Pasi-

daro šviesu galvoje, blyks-
teli dangaus lopinėlis... Ir
vėl žemė... Ir tamsa...

— Gyvens! Stiprus vyras!
— pasako gydytojas.

Steponas pamažu atveria
akis. Sunku kvėpuoti, gal-
va tarsi švino pripilta. Kas
atsiliko? Kodėl jis čia — li-
goninėje? Staiga prisimena
pamiškę, žemės šilumą ir
šūvį.

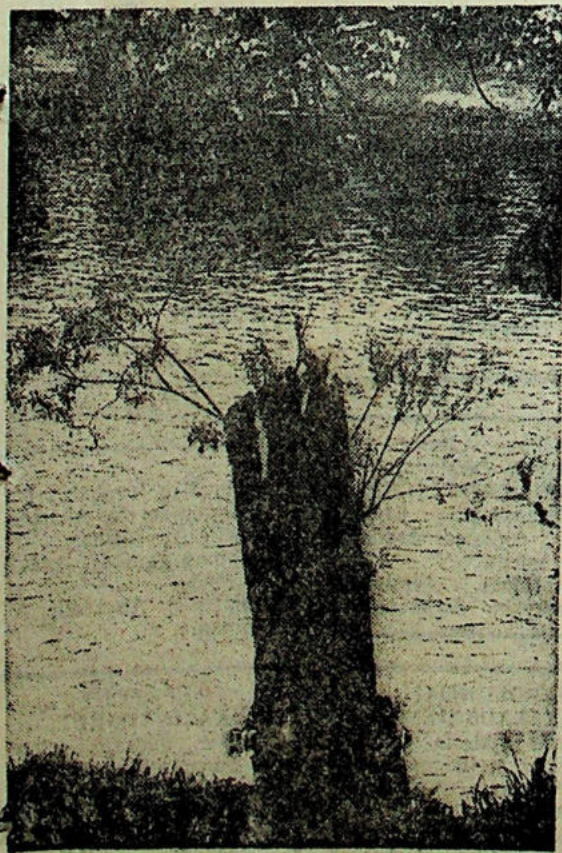
„Vadinasi norėjo, kad aš
palikčiau traktorių, žemę ir
duoną“, — pagalvojo Stepas,
ir jam vėl pasidarė sunku,
užsimerkia akys.

Už lango tamsa. Tolumo-
je girdisi, kaip griaudžia.

— Seneli, pasek man pa-
saką, — prašo Arūnėlis.

— Kokią pasaką? — ty-
liai, vos girdimai paklausia
senelis Steponas.

— Tą, kurią anksčiau se-
kei. Apie duonutę! — užsi-
sako anūkėlis ir greitai pri-
bėga prie senelio, užsiropš-
čia ant kelių, priglaudžia sa-
vo mažą galvytę ir užsimer-
kia...

Atgijęs atžalomis.

J. Junevičiaus nuotr.

Šernų medžioklėms prasidėjus

Anykščių medžioklės ūkio medžiotojams šį medžioklės sezoną teks nušauti 400 šernų. Iš viso laimikio 80 proc. turės sudaryti jaunikliai — pernykščiai ir šiamečiai. Valstybei pristatomų šernų vidutinis svoris turės būti ne mažesnis kaip 50 kg.

Šernų tykojimas prie pasėlių jau prasidėjo. Leidžiama tykoti nustatytu metu pagal išduotus vienkartinis medžioklės lapus. Būrelių vadovai privalo organizuoti medžioklės visų pirma tose vietose, kur žvėrys daro žymenę žalą žemės ūkio kultūroms. Uždrausta medžioti patelės, vedžiojančias šių metų jauniklius. Leidžiama medžioti tik iš tvarkingų bokštelių ar pakylų. O tam, kad būtų gerai apšviesti taikiniai, medžiotojai turi turėti

savo medžioklės plotuose gerai įrengtas žvėrių apdorojimo aikšteles. Nušovus šerną ir atlikus pirmąjį apdirbimą, šernas pristatomas vėl. gydytojiui ištyrimui, kad jis pats galėtų paimti reikiamų medžiagų tyrimams. Tik po pilno ištyrimo medžiotojai gali užbaigti šerno apdorojimą ir šernieną naudoti maistui. Medžioklių vadovai turi medžioklės vietoje pilnai užpildyti medžioklės lapą ir licenziją, licenzijos numeris įrašomas į medžioklės lapą. Visi medžiotojai, kurie dalyvauja medžioklėse, turi būti pakartotinai supažindinti su medžioklės saugumo taisyklėmis.

Pirmas taiklius šūviu į šerną šį medžioklės sezoną pradėjo Rubikių būrelio medžiotojų vadovas N. Saulis. Jis

nušovė patiną, kuris svėrė daugiau kaip 100 kg. Po du šernus jau nušovė Elmos, Andrioniškio, Kavarsko medžiotojų būreliai. Viso jau nušauta 15 šernų. Norint įvykdyti šernų sumedžiojimo planą, reikia būrelių medžiotojams aktyviau dalyvauti medžioklėse, talkiau šaudyti, išnaudoti visas galimybes, kad būtų kuo daugiau nušauta šernų prie pasėlių.

R. Kirslys

Kai susitinkame su gamta

Dažnas mūsų laisvalaikį praleidžiame gamtoje. Kiekviena metų laiką galime pasigrožėti nepakartojamu spalvų žaismu. Paukščio trėle. Kvapai dar ilgai primena gėles, kurias kadaise matėme ir glostėme jų žiedlapius. Kiek daug žaliojoje palapinėje neatverstų lapų! Netgi tuomet, kai eglės šakos svyruoja nuo sunkios sniego naštos, trauki krūtinę gaivų speigo aromatą, o ausis jau pagavusi tylų nykštuko, pačio mažiausio mūsų paukštelio, pyptelėjimą. O gal tai pelė — mažylė tarpūžolėse apsivertė ant kito šono iš viksvų nupintame namelyje? Būk geras — atspėk. Ir tuomet prablaivėja galva nuo

kasdieninių rūpesčių ir tampa toks naivus, it vaikystėje!

Daugelis mūsų švenčiame susitikimo su gamta šventę. Mokame gražiai rašyti savo artimiesiems laiškus. Mokame nepraeiti pro blogio sekas. Tegul tos seklos niekuomet nedegsta čiurlenančio upokšnio pavėsyje. O kad jos dygsta, tai gal mes patys kalti?

Norėtys, kad dažnas savo mintimis apie susitikimus žaliojoje pastogėje pasidalintų su mūsų laikraščio skaitytojais, parašytų apie tai, ką matė, regėjo. Ką jautė akistatoje su gamta skyreliui „Gamta — visų tėviškė“.

Kęst. Arlauskas

Medaliai iš Plovdivo

Šią vasarą Bulgarijos mieste Plovdive, kur rengiamos tarptautinės mugės, vyko pasaulinė medžioklės trofėjų paroda. Šioje parodoje dalyvavo ir Tarybų Lietuvos medžiotojai su tauriųjų elnių, europinių briedžių ir stirnų ragais, šernų iltimis, vilkų ir lūšių kailiais bei kaukolėmis.

Net keli medaliai iš Plovdivo bus atsiųsti ir j Anykščius. Tris aukso medalius — už dviejų lūšių kaukoles ir tauriojo elnio ragus pel-

nė medžiotojas S. Žemaitis. Aukso medaliais taip pat apdovanoti mūsų rajono atstovai K. Zygas — už briedžio ir B. Pociūnas — už stirnino ragus.

Anykštėnai medžiotojai anksčiau yra dalyvavę Novi Sado (Jugoslavija) ir Budapešto (Vengrija) pasaulinėse parodose. O dabar jie ruošiasi VI-ajai Pabaltijo medžioklės trofėjų parodai, kuri įvyks Rygoje.

M. Salagiris

Ruošiasi žiemai

Seštadienį didelis būrys Skiemonių būrelio medžiotojų, vadovaujamas būrelio vadovo Vasilijaus Parachonkos, buvo išvykę į savo medžioklės plotus paruošti šieno žvėreliams, kad ateinančią žiemą jie nekęstų „baltojo bado“.

Ruošiant pašarus nuosirdžiai padirbėjo seni gamtos mylėtojai medžiotojai: tai Cerniachovskio kolūkio vadovas J. Tamilinas, K. Tamosiūnas, V. Miliūnas, V. Juras, V. Gvozda ir kiti.

Jie tą dieną paruošė didelį kiekį kvepiančio šieno, o taip pat įsirengė sumedžiotų žvėrių dorojimo aikšteles.

A. Nemickas

Išaugokime nykstančius

Vanagai globojami

Labai buvo skaudu, kai perskaitėme „Kolektyvinio darbo“ Nr. 81 straipsnėlį „Išdraskytas lizdas“. Buvo išdraskytas suopiu lizdas, nutarus, kad tai vanago namai. Reikia priminti, kad nuo 1969 metų visi vanagai yra globojami. O jų šeimai priklauso tikrieji vanagai, lingės, ereliai, grifai, pesliai, suopiai, gyvatiesiai (gyvatėdžiai) ir vapsvalesiai (vapsvaėdžiai). Nuo seno aukštųjų krašto žmonės vanagais vadina vištvanagius, o vanagėliais — paukštvanagius. Šie abu sparnuočiai sudaro taip vadinamų tikrųjų vanagų grupę. Kaip visa vanagų šeima, taip ir tikrieji vanagai labai nyksta, todėl dabar juos saugo įstatymas. Žmonės, sunaikinę vanagus arba jų lizdus, gali būti nubausti, remiantis Gamtos apsaugos įstatymu.

Vanagus nuo įvairių kitų sparnuočių nesunku atskirti. Tuo tarpu vieni vanagų rūšių nuo kitų tikrai nelengva atpažinti. Todėl pasislenksime skaitytuosius supažindinti su

kai kuriomis vanagų šeimoms paukščių rūšimis. Tad pirmiausia apie tikrųjų vanagų grupės paukščius, vadinamus vištvanagiais, kuriuos, matyt, sumaišė Svėdasų apylinkės gyventojas su suopiais. Tikrai dydžiu šie paukščiai gan panašūs. Tuo tarpu spalva skirtinga. Akys geltonos. Rainutės ugniai oranžinės. Kūno viršutinė dalis pelenų spalvos, kartais su rusvu ar melsvu atspalviu. Kūno apačia balta su juodais skersiniais dryželiais. Uodega pilka, ilga, su ryškiais stambiais skersiniais dryžiais. Sparnai trumpi, o jų galai apvalūs. Kojos geltonos, gan ilgos, aprūpintos aštriais nagais. Vištvanagai sveria 700—1200 gramų. Patelė už patiną stambesnė. Suopio sparnai ilgi, stambūs, o viršutinė kūno spalva durpinė su nežymiu metaliniu atspalviu. Apatinės kūno dalies plunksnos palšos arba baltos su išilginėmis tamsiai rudomis dėmėmis.

Vištvanagai lizdus krauna įvairiuose medžiuose

8—20 metrų aukštyje. Lizdai periodiškai papildomas žaliomis šakelėmis, kad jaunikliai neužterštų patalo. Taip šių vanagų lizdas tampa gan stambiu statiniu: 60—75 cm skersmens ir 45—50 cm aukščio. Nors patelė padeda 3—5 kiaušinius, tačiau iš jų jaunikliai išsiriti ne visada. Šiuo atveju kalti miškuose ir laukuose naudojami chemikalai, kurie su paukščio lešalu patenka į organizmą. Suaugusiam paukščiui chemikalai ne visada pakenkia, o kiaušiniuose gemalai dažniau būna negyvybingi. Mat, gana didelė vanagų maisto dalį sudaro peliniai graužikai, įgavę chemikalų. Vanagai, suledami peles, pelėnus, žiurkes, patys sudega mirusius kiaušinius. Tai viena iš svarbiausių priežasčių, lemiančių vanagų nykimą.

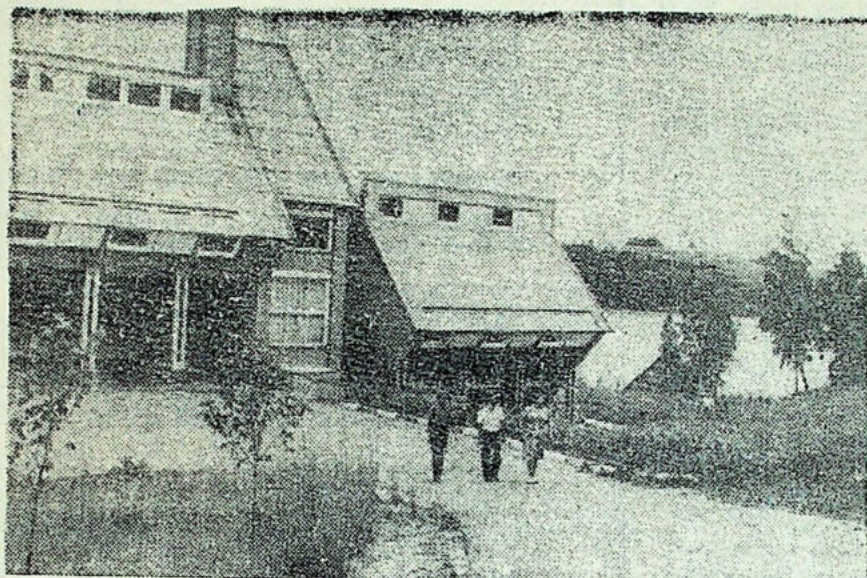
Vanagai — miško sanitarai. Štai prieš kai kurį laiką Skandinavijos valstybėse jie buvo išnaikinti. Tada ten nuo parazitinių ligų masiškai žuvo baltieji telerviniai, kiti laukiniai vištiniai paukščiai, nes nebuvo kam likviduoti paliegiusius, pirmiausia susirgusių sparnuočių. Gamta ir medžioklės ūkis patyrė milžiniškų nuostolių.

Sis pavyzdys rodo, kad reikia rimtai susirūpinti vanagų apsauga. Tai liečia ir paukštvanagius — kitus tikrųjų vanagų grupės sparnuočius. Apie juos šiomet jau esame rašę „Kolektyvinio darbo“ puslapiuose.

Netgi vištvanagius taip vadinti netikslinga, nes tyrimais nustatyta, kad jų menu šaraše vištos sudaro vos 1,1 proc. Paukštvanagių grobis irgi ne vien sparnuočiai. Ornitologai išaiškino, kad trečdalis paukštvanagių maisto įvairūs peliniai graužikai ir kiti nenaudingi žemės ūkio ir miško naštai, tik 0,5 proc. medžiojami paukščiai. Taigi naminėti vanagai tikrai verti globos. Jų lizdų draskymas nepateisina.

P. Šleikus
Biologijos mokslų kandidatas

Redakcijos pavaduotojas
K. KAIRIUKSTIS

Rokiškio sūrių gamykla prie gražaus Sartu ežero pasistatydino originalios konstrukcijos darbininkų poilsio namus „Žiogelis“. Čia gali atostogauti trijų-keturių asmenų šeimos. Poilsiautojai aprūpinami laiveliais, vandens dviračiais, jachtomis. Vaikams įrengta žaidimų aikštelė. Šią vasarą čia pailsės apie 300 gamyklos darbuotojų.

NUOTRAUKOJE: „Žiogelio“ poilsio namai.

A. Dilio (ELTA) nuotr.

Rekoja

Nuosirdžiai dėkojame Rajkoopėjungos valdybos pirmininkui J. Raupui, visoms įstaigoms ir organizacijoms, draugams, bendradarbiams, giminiams, kaimynams, visiems, kurie užjautė ir padėjo mums, laidojant Vytautą Puziną.

Zmona ir dukros

Nuosirdžiai užlauciami
ALFREDA KALINAUSKAI, tėveliui mirus.
Kaimynai

KAZIMIERUI KAUNIEČIUI

Gilaus liūdesio valanda, mirus mylimai motinai, reiškiamo nuosirdžią užuojautą.
„Gintaro“ kolūkio vairuotojai

Zemės ūkio valdybos vyr. zootechnikui
ALFREDUI KALINAUSKUI
Dėl mylimo tėvelio mirties reiškiamo nuosirdžią užuojautą.
Rajono ūkių zootechnikai

Dėl POVILO PIMPICKOS mirties reiškiamo nuosirdžią užuojautą velionio žmonai ir dukrai.
Kaimynai

Troškūnų vidurinės mokyklos darbuotojai
LIUDAI RAISELIENEI
Reiškiamo gilią užuojautą, mylimam broliui staiga mirus.
Troškūnų vidurinės mokyklos darbuotojai

Gyventojų ir ūkių vadovų žiniai

Vyno pramonės gamybinis susivienijimas „Anykščių vynas“ nuo šių metų rugpjūčio mėn. 1 d. pradeda supirkti ankstyvųjų veislių obuolius, tinkamus pramoniniam perdirbimui.

Smulkesnę informaciją galima gauti supirkimo punktuose, kurie yra Anykščiuose, Kavarske, Rubikiuose, Troškūnuose, Viešintose ir Svėdasuose.
Administracija

Keičiu 3-jų kambarių butą su patogumais N. Akmenėje į panašų Anykščiuose. Yra apšildomas garažas, kolektyvinis sodas.
Kreiptis į Anykščių ATJ viršininką.

234930 Anykščiai, Sagalovo 29. Telefonai: redakcijos 5-14 74 red pavaduotojo 5-18-46, skelbimų skyriaus ir ats. sekretoriaus 5-12-58, laišku ir žemės ūkio skyrių 5-14-88

«Коллективниес дарабс» («Коллективный труд») — орган Аникшяйского районного комитета КП Литвы и Аникшяйского районного Совета народных депутатов (на литовском языке)

Rinko Panevėžio spaustuvės Anykščių skyrius, Pergalės 35, Spaudė Ukmergės spaustuvė, J. Janonio 31. Spausdinama rotacine mašina. Indeksas 87262.

Išėina antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais pusės „Pravdos“ formato. Tlr. 11.267 Užsak. Nr. 1133

APOLONIJAI SAKALAUSKIENEI

Gilaus liūdesio valanda, mirus mylimam tėveliui, reiškiamo nuosirdžią užuojautą.
Troškūnų varfotųjų kooperatyvo darbuotojai

ALFREDUI KALINAUSKUI

Gilaus liūdesio valanda, mirus mylimam tėveliui, reiškiamo nuosirdžią užuojautą.
Anykščių tarpuklės gyvųjų sąskaitinimo įmonės darbuotojai